

Celoletna naročnina . . .	175 Lir
Polletna	90 "
Posamezna številka	4 "
Za Jugoslavijo	2,00

Primorskemu ljudstvu!

Množični umori, streljanje talcev, požigi celih vasi, internacije, pretepanje, gospodarsko zasužnjevanje in najbolj sistematično uničevanje vseh kulturnih dobrin — to so sredstva, s katerimi je italijanski fašizem skušal zadnjih 25 let zlomiti našo borbo, da se otresemo njegovega jarma.

V tej neenaki borbi na življenje in smrt smo zmagali, ker smo bili enotni, ker se nismo strašili žrtev, ker je bil vsak naš človek, — moški, ženska ali otrok — boric, ki ni poznal omahovanja, ni poznal milosti za sovražnika. Pred nami so se tresle divizije črnosrajčnikov, SS-ovcev in drugih fašističnih banditov, katerih tisoči gnoje našo zemljo.

Osvobodili smo se sami, našo pravico smo si sami vzeli. In to nam sedaj nekateri kratijo. Po vseh žrtvah, ki smo jih dali v zadnji vojni za svobodo vsega človeštva, po vsem našem 25 letnem trpljenju pod fašistično Italijo, naj bi nekateri predeli naše pokrajine zopet postali žrtev imperialističnih sil. Zopet naj bi se ponovilo leto 1918., seveda sedaj v veliko manjši meri, ker danes ni mogoče iti preko dejstva, da smo dali desetletje žrtev v zadnji vojni. Ni mogoče iti preko naše odločne volje, da nočemo biti nikdar več sužnji. In končno je največjega pomena, da nas podpira v naši pravični borbi ves resnično demokratični svet.

Razrezati hočejo naše živo telo s črtami ki so nesmiselne in nenaravne. Zemljo, ki predstavlja geografsko, gospodarsko in etnično enoto nameravajo razdeliti na tri dele, tako da ostane večinski del, naseljen s strnjanim prebivalstvom, odrezan od svojega morja po tesnem koridorju. Gorica, ki predstavlja kulturni center Slovencev Slovenskega Primorja in je gospodarsko najtesneje povezana na Vipavsko dolino, Trnovsko planoto, Soško dolino, Goriška Brda in zapadni Kras pa naj bi bila z nemogočo mejo prepuščena gospodarskemu in kulturnemu poginu pod Italijo. Nič manjši gospodarski nesmisel je odtrgati od Julijske krajine Tržič, ki je odvisen od nje po svojih gospodarskih potrebah in delovnih silah in katerega prebivalstvo z veliko večino Furlanskega zaledja z nezmanišano voljo stremi k Jugoslaviji.

Na to ne bomo nikdar pristali; vemo, kaj to pomeni za nas: na eni strani gospodarsko hiranje in propad naše industrije in naših mest, na drugi strani izročitev dela naše zemlje istemu zatiralcu, ki nas je uničeval zadnjih 25 let.

Veliko je naše ogorčenje proti zapadnim zaveznikom, ki pod vplivom nam nenaklonjenih sil pozabljajo svojega tovariša v vojni ter se ne spominjajo več, da je prav oborožena sila primorskega ljudstva s svojo neuklonljivo borbo vezala divizije in divizije italijanske in nemške vojske in da smo jim storili v teku vojne velike usluge. Globoko hvaležnost pa čutimo napram bratski Sovjetski zvezi in njenej molotovu, ki tako odločno brani pravice ljudstva Julijske krajine.

Pokrajinski narodno osvobodilni odbor za Slovensko Primorje in Trst, edini svobodno izvoljeni predstavnik italijanskega in slovenskega protifašističnega ljudstva na tem ozemlju, poziva vse ljudstvo, da v tem trenutku,

TRINAJSTI DAN SPLOŠNE STAVKE

Odločna borba se nadaljuje

Za priključitev Trsta, Tržiča in Gorice k Jugoslaviji - Množice Trsta obračunavajo s stavkokazi in fašističnimi pritepenci

Mesece in mesece, da, priv mirno lahko rečemo, da smo že pred letom dni opozarjali v našem tisku in po množičnih zborovanjih, da je neofašizem slekel svojo ovčjo podobo in da postaja z dneva v dan bolj nasilen. Ko smo to naše naziranje predočili zavezniskim oblastem smo dobili odgovor, da je fašizem z Mussolinijem in Hitlerjem končal obstojati in da leži strn na tleh. Mi pa nismo bili nikoli tega mnenja. Izzivači, ki so prišli iz južne Italije, bivši sodelavci SS-ovcev, X Mas, vsi tisti, katere je epuracijska komisija oprostila, vsi bivši aktivni fašisti, kateri so bili deležni zadnje amnestije so se razbohotili. Zbrali so se v proslule »squadre d'azione« in so udarili na naša društva, naše ustanove, jih požgali in uničili; pobijali in preteпали so naše ljudi kakor so to delali pred petindvajsetimi leti. Proti tem načrtnim provokacijam je delavstvo in vse demokratično ljudstvo Trsta in vse Julijske krajine odgovorilo s splošno stavko, ki se danes — dvajseti dan še vedno zmagovito upira tem neofašističnim šovinistom, ki bi hoteli imeti v Primorskem kronične nemire in če bi jih ne bilo, bi jih pa ustvarili. In to delajo. Civilna policija, ki je pod uplivom središča mesta, posluša obiskovalce elegantnih kavarn in trgovin; vede se pristransko ter zapira, pretepa antifašiste, ščiti te novodobne »prinašalce kulture in civilizacije« — katere pa nas Bog varuj! — medtem ko je delovno ljudstvo mesta in dežele v borbi za svoj obstanek, za demokracijo, za pravično rešitev tržaškega vprašanja in ostale Primorske.

Mi in ves demokratičen tisk je kazal že s prstom zavezniki vojaški upravi, kje da se nahajajo ti kršitelji miru, izrodki najbolj prostaških napadov in ubo-

jev. Res je, da je ZVU nekaj ukrenila, ko je zaprla v Trstu kavarno Venezia, gnezdo skvadristov in pozaprla nekaj južnjaškin ubijalcev in pretepačev, a bilo je že vse prepozno! CLN in glasilo »Voce libera« so se čutili celo prizadeti, češ da ZVU ščiti nas; a mi smo njih podle marevne razkrinkali. Delovne množice vedo od kod ta strup, ta jeza in sovraštvo. Z odločitvijo štirih zunanjih ministrov, ki so sklenili internacionalizacijo Trsta z okoliškim ozemljem je završalo kot v panju. Medtem ko bi samo mi imeli pravico govoriti o krivicah, ki se nam dela z razcepitvijo našega enotnega ozemlja Primorske, so ti gospodje inscenirali dejanske napade na zavezniske oficirje in vojsake, kot da bi bili oni krivi njih »nesrečec«. Seveda so odgovorni faktorji pri CLN v svoji prirojeni hinavščini hoteli takoj popraviti slab vtis, ki so ga ti napadi napravili na ZVU in vso javnost; oprostili so se, češ da so »neodgovorni elementi krivi teh nevspešnih dogodkov. Ker pa mi predobro poznamo vso to kliko, ki nas je četrt stoletja ustrahovala in trpinčila, se danes ne damo več uspavati in ne preslepiti od nikogar in tudi od nobene strani. Antifašistične množice Trsta in cele cone A so trdno strnjene okrog štrajkovnega odbora in četudi je bil štrajk označen kot protizakonit ker političen, je zajel vso zdravo maso Primorskega ljudstva, ki terja svojo pravico, kruh in delo ter upoštevanje mej, ki ne smejo biti krivične in katerih ne smejo ministri pri zeleni mizi svojevoljno začrtati, kajti prebivalstvo tega ozemlja jih je skozi stoletja čuvalo in branilo, ter si jih še posebno danes, ko je stopilo zmagovito iz osvobodilne borbe ponovno priborilo.

Delovne množice nadaljujejo s stavko

Splošna stavka, ki je zajela vse delovno demokratično ljudstvo nam je porok, da bo enotna fronta ljudskih množic enkrat za vselej obračunala z vsemi temnimi silami, ki bi hotele ponovno zasužnjiti primorsko ljudstvo. Delavstvo brani svoje pridobitve, ono postaja dan za dnem borbennejše, kmečko prebivalstvo pa mu v tem velikanskem štrajku

ko se odloča naša usoda, še ojača svojo borbo, ki jo bomo vodili vse dotlej, dokler ne bodo uresničeni ideali tisočev padlih primorskih sinov in uresničene zahteve delovnega ljudstva naše pokrajine, da se priključi naša zemlja k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji. Vsi pošteni Slovenci in Italijani moramo s podvojeno silo vztrajati na svojih pravicah ter dokazati vsemu svetu, da je edina rešitev problema Julijske krajine v najtesnejšem slovansko-italijanskem bratstvu, ne pa v cepitvi ozemlja, ki ustreza le šovinističnemu strem-

ljenju reakcionarnih sil, nikakor pa ne geografskim ter socialno-ekonomskim potrebam te zemlje. Pri tem nas mora voditi zavest, da je vse, kar smo dosegli do sedaj, rezultat te naše borbe in da je tudi v bodoče prav od naše borbe odvisno vse. Preko odločne volje ljudstva, ki je dalo toliko žrtev v zadnji vojni, da hoče živeti svobodno in to za vsako ceno, ne bo mogel iti nihče.

Svobodo in pravico do življenja smo si priborili sami, zato si je ne damo krātiti!

Pokrajinski Osvobodilni Odbor za Slovensko Primorje in Trst.

ki terjajo kazen za fašiste, svobodo zborovanja in ti hrupno izražajo svojo željo po priključitvi k Jugoslaviji. Nič čudnega, če ob takšnih prilikah zavre kri stavkujoči množici, da poplača šovinistični drhali njih vandatski nastop izvršen 30. junija t. l., da jim razbije šipe, kavarniške mize, premlati stavkokaze in ustavlja mestne tranjave. To kar so sejali, sedaj žanjejo. Kmečko prebivalstvo jim prinaša živla, sadje in zelenjavo. Vse to blago

se enakomerno razdeli med stavkujoče in njih družine bodisi za stonj, bodisi po zmernih cenah. Civilna policija ustavlja dovoz živil; ljudstvo — možje, žene in otroci pa branijo kamione blaga. Stavkujoče množice, ki vidijo to povezanost z deželo, se čutijo toliko bolj odporne, saj njih borba je obenem borba celokupnega primorskega ljudstva, ki si samo ustvarja temelje za boljšo bodočnost.

ZA GORICO!

Splošna stavka na Goriškem postaja vsak dan ostrejša - Bombe na Katoliško tiskarno - Črn avto vozi atentatorje

Ves potek stavke nam jasno prikazuje, da je Goriško ljudstvo razumelo, da ne moremo sprejeti od štirih zunanjih ministrov začrtanih mej. Krivične meje, ki bi odrezale našo Gorico od svojega naravnega zaledja; prijazne okoliške vasi mesta, ki bi po pariških sklepkih bile priključene k Italiji, k tisti Italiji, ki nas je skozi desetletja držala v politični, gospodarski in kulturni sužnosti; ne, takšne razmejitve ne bo goriško ljudstvo nikoli sprejelo!

Naš položaj je bil v sestavi italijanske države popolnoma nemogoč. Izkušnja četrt stoletja nam je to pokazala. Sinovi tiste politične vzgoje, ki jo je Italija dajala skozi vsa ta leta svoji mladini, da si upajo pred zavezniki vojaško oblastjo, pred očmi civilne policije podminirati trgovin

no tov. Sansa iz Oberdanove ulice, ker jih je bodel v oči dvojezičen napis, so dovolj zgovoren dokaz za to. Ne, v takšni državi ni prostora za nas Slovence, ni prostora za resnično demokratične Italijane in Furlane!

Tako bi nam vsiljevali svojo dvatisočletno kulturo, kakor znajo v poznih urah vreči bombo in bencin na stavbo Katoliške tiskarne, kjer se tiska naš list. Ali bi poslušali njih sramotilne pesmi »Va fuori o stranieri«, trpeli nasilja, kakor jih plačani šovinisti, ki se zbirajo okrog CLN-a dan za dnem nad nami iznašajo? Ne, in ne! Goriško prebivalstvo, Slovenci in Furlani, ki so zmagovito stopili na goriška tla iz osvobodilne borbe, nočejo ničesar več slišati o dinamitardih in tudi vse vabe goljufivih siren jih ne bodo več premotile.

Protestno zborovanje na Travniku

V nedeljo se je kljub slabemu vremenu zbrala na Travniku velika množica antifašističnih Slovencev in Italijanov, ki je z vso ogorčenostjo obsodila divjanje tržaških fašističnih band, ki so nemoteno pretepane in ubijale naše ljudi, uničevale naše kulturne in politične krožke in sedeže. Tov. Gasparini in tov. Beltram sta nagovorila zbrano množico, ki je venomer vzklkala »Smrt fašizmu!« »Hočemo Jugoslavijo«. Tov. Gasparini je dejal: »Naši partizani so se borili v nalivu, niso se strašili slabega vremena, ko so jurili in trgali sovražniku iz rok vas za vasjo in to bomo tudi mi napravili, če bo potrebno: vas za vasjo bomo iztrgali iz rok novega sovražnika, ki nas hoče prikrajšati naših naravnih pravic.« Govornik je v nadaljnjem ostro nastopil proti onim reakcionarnim elementom, ki so privedli primorsko ljudstvo do tega, da mora s splošno stavko braniti pridobitve osvobodilne borbe. Obsodil je hujskanje voditeljev CLN-a, ki z lepaki in pisanjem v svojih listih ustvarjajo tako ozračje, ki je privedlo do izgrediv v Trstu in po deželi. Nemalo odgovornost nosi zavezniška vojaška uprava, ki ni znala ob pravem času zatreti tega novodobnega podviga fašističnih

tolp in namesto, da bi klicala na odgovor izrodke hujskajočih odgovornih elementov CLN-a, kliče pred sodišče stavkovni odbor, ki je dosleden v borbi proti fašizmu, za pravice delovnega ljudstva. Antifašisti se bore proti prebujajočemu se fašizmu nove izdaje leta 1946, ki hoče pod zastavo »italijanstva« Trsta in Gorice, ščititi svoje stare predseptembrske privilegije. Delavci in kmetje naših Brd in Furlanije vedo pa prav dobro, da je njih sovraštvo in nestrpnost objestnejša do nas zapadenemu v 75% pridelkov, do katerih je imela reakcija moč v fašistični dobi, ko so kolonski zakoni izročali kolono na milost ali nemilost brezvestnih gospodarjev.

Tovarišu Gaspariniju je sledil tajnik okrož. SIAU, tov. Vilij Beltram, ki je prikazal borbo našega ljudstva za svobodo, za isto svobodo, ki so jo naši najboljši sinovi izbojevali v borbi s sovražnikom. Začrtane in na konferenci v Parizu sklenjene meje pa goriško ljudstvo ne more in ne bo sprejelo, ker nas ta nova krivična meja loči od naše matere Jugoslavije.

Na protestnem zborovanju je bila z velikim odobravanjem sprejeta resolucija naslovljena na štiri ministre v Parizu in v kate-

ri stoji med drugim: »Internacionalizacija Trsta, legalno odobrenje tega, kar se sedaj v Trstu dogaja in kar se tam razvija — fašističnih izgedov in zločinov — prepuščanje Gorice in drugih predelov Julijske krajine Italiji, pa pomeni za te kraje obnavljanje raznarodovalne politike proti Slovincem in gospodarsko smrt za vse prebivalstvo.

Izjavljamo, da ne bomo nikdar sprejeli niti priznani sklepov, ki nam jemljejo naše pravice, ki trgajo naše zemljo od njene na ravne celote - Jugoslavije. Razočaranje nad iskrenostjo zavaznikov, nad pravičnostjo zunanjih ministrov nas ne bo spravilo v

obup, marveč bo samo podžgalo našo odločno voljo v borbi za svobodo.

Pozdravno pismo je bilo odposlano tudi podpredsedniku jugoslovanske vlade tov. Eduardu Kardelju. Po končanem zborovanju se je razvila nepregledna povorka po mestnih ulicah. Na čelu je sviralta godba iz Prvačine domorodne in partizanske pesmi, sledili so ji zastavonoše s slovenskimi in italijanskimi zastavami. V bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

POLITIČNI PREGLED

V Parizu razpravljajo o oprasanjih, ki so v zvezi z bližnjo mirovno konferenco

Na konferenci četvorice v Parizu so imeli cel teden opravka s pripravami za sklicanje mirovne konference. Kakor znano se bo te konference udeležilo v imenu svojih narodov 21 delegacij. Tako so sklenili ministri za zunanje zadeve ZSSR, Združenih držav Amerike in Velike Britanije na konferenci v Moskvi, ki je bila v decembru 1945.

Mirovne konference 29. julija se bo udeležilo 21 narodov: Sovjetska zveza, Združene države Amerike, Velika Britanija, Kitajska, Francija, Avstralija, Belgija, SSR Belorusija, Brazilija, Holandska, Grčija, Indija, Kanada, Nova Zelandija, Norveška, Poljska, SSR Ukrajina, Češkoslovaška, Etiopija, Jugoslavija in Južnoafriška Unija.

Vabila na mirovno konferenco v Parizu so že razposlana in sicer so bila brzojavno sporočena francoskim poslanikom pri vladah gorila naštetih narodov. Besedilo vabila je za vse enako in

Internacionalizacija

naj se omeji samo na tržaško pristanišče

Izjave poslanika Save Kosanoviča v Washingtonu

Novi jugoslovanski poslanik v Washingtonu Sava Kosanovič je obiskal namestnika zunanjega ministra Združenih držav Amerike Akersona. Ob tej priliki je izjavil, da bo postalo tržaško vprašanje nova nevaljniška točka Evrope, ako bo mirovna konferenca ta meseč ratificirala sklep pariške konference o Trstu. Zato je izrazil upanje, da bo mirovna konferenca spremenila sedanjo odločitev o Trstu in da bo mesto odstoppa Jugoslaviji. Jugoslovanski narodi imajo enako

Predlog Molotova: Nemčije je treba razorožiti in demilitarizirati za dobo 40 let

Byrnes (Združene države Amerike) je predlagal v svojem osnutku pogodbe za razorožitev in demilitarizacijo Nemčije, ki ga je predložil Svetu zunanjih ministrov v Parizu dobo 25 let. Molotov pa je v imenu Sovjetske zveze izjavil, da je razorožitev in demilitarizacija Nemčije za dolgo dobo neobhodno potrebna. Sovjetska vlada smatra, da mora Nemčija ostati razorožena in demilitarizirana ne samo za 25 let, kakor to predvideva omejen osnutek, marveč najmanj za 40 let. Izkušnja je pokazala, da je kratka doba, v kateri je bila Nemčija po prvi svetovni vojni omejena v svoji orožarstvu, popolnoma nezadostna, da se prepreči oživitve Nemčije kot napadalne sile, nevarne za narode Evrope in vsega sveta. Po koncu prve svetovne vojne ni preteklo 20 let, ko je Nemčija pričela drugo svetovno vojno. Jasno je, da hočejo miroljubni narodi, da ostane Nemčija razorožena čim daljšo dobo.

Byrnesov osnutek predvideva med drugim celo možnost - tako je nadaljeval Molotov — da preneha okupacija nemškega ozemlja. S tem omalovažuje osnutek cilje, ki so jih zasledovali zavazniki od začetka okupacije

Iz Št. Mavra

Odpeto pismo

„Slovenskemu Primorcu“

Nemalo smo bili presenečeni, ko smo čitali vaš list. Kakšne čudne svetovalce in poročevalce morate imeti, če se obregnete ob nas, da smo bili podporniki in sodelavci naše narodno osvobodilne vojne. Če obsojamo protijudsko delo nekaterih duhovnikov s tem še nikakor nismo proti veri. Hočemo vam opisati prav na kratko, kako smo v naši vasi skupno z našim duhovnikom praznovali Božič. Veliko noč in Sveti Rešnjé telo. Za Božič smo imeli polnočnico. Čeravno nima električne luči je vendar bilo zunaí cerkve in v njeni notranosti vse razsvetljeno. Otroci so prepevali lepe božične pesmi, vse vernike je božično razpoloženje prevzelo, saj so prvič po letih grozote lahko v miru praznovali praznik v krogu svojih družin in prijateljev. Za Veliko noč smo imeli zjutraj »vstajenje« in tudi tedaj je bila mladina tista, ki je vse potrebno oskrbelo, da je bil ta praznik res veličasten. Ker je bila napovedana procesija v zgodnjih urah je mladina poskrbela za bakle, tako da je bilo vse razsvetljeno, kakor ob belem dnevu. Pevski zbor je prepeval znane slovenske velikončne pesmi; ta Velika noč je bila ena izmed najlepših kar smo jih imeli po svetovni vojni. Starejši ljudje so jokali od veselja tako so bili ganjeni. Se pešiča Italijanov, ki prebiva v naši vasi se je izrazila, da niso še videli tako pristočno in idano praznovanje Velike noči! Entko se je izkazala naša mladina in jo že so naši pridni fantje! In iz gozda. Nasekali so mlaje ter okinčali vas, pripravili otarje in procesija se je vršila ob veliki udeležbi vernikov in z vso slovesnostjo, ki jo zahteva takšen dan. Pri vseh praznikih in cerkvenih slovesnostih pomaga gospodu župniku cela vas, vsi vašanji. Lahko bomo različnega političnega mišljenja, a vera je v nas. Ničče ne upliva na nas, nobeden nas ne ovira kar se tiče vere in naši voditelji so bili skupno z nami na vseh teh praznikih. Vsi smo člani Slovensko italijanske antifašistične unie, a nobeden nam ni do sedaj prepovedal hoditi v cerkev. Zato nam je nerazumljivo vaše pisanje, ko govorite tako slabo o naši osvobodilni borbi, ker jo obsojate in ker z njo obsojate nas, ki smo se je udeležili. Če zahtevamo priključitev k Jugoslaviji ne pomeni to uničiti vero, ker obstoj vere ni odvisen od države, marveč od ljudi, od njih prepričanja. Tisti, ki nas pozna več prav dobro, da smo verni in če se potemtomu za Jugoslavijo delamo to radi tega, ker vemo in smo trdno prepričani, da je bila Jugoslavija naša rešiteljica, s katero bomo skupno živeti. To naše hotenje nam ne bo zabranil in tudi ne zamoril noben list. Kakor nam ga ni mogla Italija skozi 25 in več let in ne Nemeč, tako nas ne bo uklonil niti vaš list, ki je pač vse drugo kot verski list. Proti vsem bomo javno in glasno izpričali našo trdno voljo, da hočemo pripadati k Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

Smrt fašizmu - svoboda narodu! (Sledijo podpisi).

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

se glasi: »Francoska vlada ima v imenu Sveta ministrov zunanjih zadev, skladno s sklepom Sveta z dne 4. julija 1946, čast povabiti v bližini Plavi je civilna policija zaplenila en voz moke in drugega blaga, ki si ga je ljudstvo iz Plavi od ust utrvalo, da

Doveško in glasheno društvo v Gorici vabi na VELIKI PEVSKI KONCERT v gledališčni dvorani. - Priloge vsi!

Žrtev podivjanih fašističnih band

Tov. Uršič Alojz je podlegel težkim ranam

Mladec, nadebudnega mladega, 26 letnega Uršiča Alojzija, komandanta briško - beneškega odreda so 2. julija t. l. na tržaški cesti v Gorici smrtno ranili goriški teroristi, ki niso daleč od proslulega CLN.

Padel je zato, ker je bil Slovenec in ker je ljubil svoj rod. To je dokazal neustrašeno v osvobodilni vojni, ko je gledal v obraz stokrat močnejšemu sovražniku. Italijanski teroristi so ga umorili v temni noči, zahrbtno, ko se ni mogel braniti in ko se je mirno pogovarjal na ulici.

Po osmih dneh smrtnega boja je v sredo, 10. t. m. izdihnil svojo blago dušo.

Včeraj dopoldne je Gorica in vsa njena okolica spremljala svojega zaslužnega sina na zadnji poti. Pogreb se je razvil iz bolnice Brigata Pavia do cerkve Srca Jezusovega, odkoder se je pomikal po Korzu na trg Katari. Na čelu sprevoda so nosili partizani in garibaldinci zastave, sledila je dolga vrsta vencev od katerih naj omenimo le nekatere: ZPP za Goriško, Okrožni SIAU, mestne četrti, mladina vseh okoliških vasi. Posebno pomembnost je zbuljal venci užaloščen družine Uršičeve. V četverstopih so korakali partizani, katerim je sledila dolga vrsta moš in fantov, žen in deklet, da izkažejo zadnjo čast žrtvi gad'jih sinov, sovinitičnih italijanskih zločincev. Vse naše organizacije so bile zastopane. Vsi naši najvišji zatopniki pa dol do zadnjega kurirja kvarta, vsi so se prišli oddolžit junaškemu s'nu slovenskega naroda, ki je daroval svoje življenje za našo boljšo bodočnost. Sledila je godba iz Prvačine, ki je sviralta žalne koračnice, nato krst in duhovnik ter krsta s truplom predragega nam partizanskega komandana tov. Uršiča, ki je bila ovita v trobojnico z rdečo zvezdo. V globoki žalosti strta je sedela pokojnikova mati ter ostalo sorodstvo. Na tisoče deklet in fantov je zaključilo ta mogočen pogrebni sprevod.

Kot pred štiridesetimi leti, ko smo zapeli našemu »goriškoemu slavku« na ravno istem prostoru njegovo najljubšo »Nazaj v planski raj«, tako se je tudi danes

izmed prvih mest v tekmovanju. Zrel jim je, da bi čimbolje spoznali jugoslovansko mladino z ozirom na to, da je to zblizanje eno izmed najvažnejših poti za prijateljstvo med bolgarskim in jugoslovanskimi narodi.

Mladina naših prijateljskih držav

odpotovala na progo Brčko-Banoviči

Prijateljstvo in bratstvo med narodi, ki nas je družilo v svobodilni vojni se je ob radnji mladinske proge Brčko-Banoviči ponovno pokazalo in poglobilo. Z navdušenjem se je odzvala mladina češkoslovaškega, poljskega, bolgarskega, albanskega, ruskega, rumunskega in madžarskega naroda.

Mladinska proga bo še poznejšim rodovom trden dokaz o enotnosti demokratične povezanosti med narodi, ki hočejo dokazati s svojim delom, da nadaljujejo borbo za obnovitven delo. Na ta način se je še bolj utrdilo bratstvo in enotnost med vsemi narodi sveta.

Češkoslovaško mladino so naše delovne brigade pozdravile s posebnim veseljem. »Zvestoba za zvestobos«, ki jo je pred tridesetimi leti naslovil češki poslanec Stanek na slovenski in jugoslovanski narod je dobila do tej prilike najlepši odmev. Stiri najboljše čete na »Mladinski prog« s komandanti vseh 52 državnih brigad so pričakale češkoslovaško brigado. Med nepopisnim navdušenjem so se uvrstile čete med delovno armado, zsk'ki »Zivel tov. Titol Zivel dr. Bene!

izmed prvih mest v tekmovanju. Zrel jim je, da bi čimbolje spoznali jugoslovansko mladino z ozirom na to, da je to zblizanje eno izmed najvažnejših poti za prijateljstvo med bolgarskim in jugoslovanskimi narodi.

Prisrčen je bil sprejem albanske mladine; vzklikalo se je največjemu sinu albanskega naroda Enver Hodži, kateremu so odposlali pozdravno brzojavko, kakor

izmed prvih mest v tekmovanju. Zrel jim je, da bi čimbolje spoznali jugoslovansko mladino z ozirom na to, da je to zblizanje eno izmed najvažnejših poti za prijateljstvo med bolgarskim in jugoslovanskimi narodi.

Prisrčen je bil sprejem albanske mladine; vzklikalo se je največjemu sinu albanskega naroda Enver Hodži, kateremu so odposlali pozdravno brzojavko, kakor

Naša Goriška mladina na „Mladinski prog“

Mladina našega okrožja je z veseljem prejela vest, da ima tudi ona čast, da skupno z mladino Jugoslavije sodeluje pri gradnji »Mladinske proge«. Mladina Goriške čuti, da je neločljiva z ostalim delom Jugoslavije in da hoče združena kot za časa osvobodilne borbe sodelovati pri obnovi mlade Jugoslavije. Po vseh okrajih posebno v briškem je ljudstvo navdušeno pozdravljalo odhajajoče borce dela, jim podarilo zastave in druge spomine. Ljudstvo vseh vasi je prihajalo z zastavami in godbo ter jim med potem in govori želelo, da bi dostojno zastopali mladino goriške dežele. Mladina iz Brd jim je še naročila: »Podvojili bomo naše sile, da bo doma vse delo na polju in v vinogradih opravljeno. Lahko odhajate mirno in zanesite se na nas, ki bomo doma ostali. Povejte mladini Jugoslavije in vsem brigadam prijateljskih narodov, ki jih boste srečali na progi, da jih pozdravljamo in da bomo doma pomozili naše delovne moči, da bomo s tem dokazali celemu svetu, da hočemo

izmed prvih mest v tekmovanju. Zrel jim je, da bi čimbolje spoznali jugoslovansko mladino z ozirom na to, da je to zblizanje eno izmed najvažnejših poti za prijateljstvo med bolgarskim in jugoslovanskimi narodi.

Prisrčen je bil sprejem albanske mladine; vzklikalo se je največjemu sinu albanskega naroda Enver Hodži, kateremu so odposlali pozdravno brzojavko, kakor

Cene živlom v Jugoslaviji padajo

V nasprotju z neznosnim stanjem, ki vlada v coni A, kjer živilske potrebščine neprestano rastejo ali vsaj ne kažejo, da bi se nizale, moram z veseljem zabeležiti, da cene v bližnji Jugoslaviji neprekinjeno padajo, sicer počasno, vendar pa vztrajno in gotovo. Kupna moč dinarja se dviga in je dinar že danes med najbolj solidnimi valutami v Evropi. S 1. julijem so se pocenila sledeča najbolj važna živila:

Vrsta blaga	Stara cena	Nova cena
domača bela pšenica	Din 5.40	5.—
domača bela pšenična moka	Din 9.40	8.—
enojna moka	Din 7.70	7.30
ržena moka	Din 8.30	6.80
kornuzna moka	Din 6.85	5.50
testenine	Din 13.65	12.—
mast	Din 77.60	60.—
pšenični otrobi	Din 2.50	2.10
kornuzni, rženi otrobi	Din 2.25	1.40

Cene je bilo mogoče znižati predvsem na račun izpolnjenega razdeljevanja blaga in manj zaradi znižanja produkcijskih stroškov. Razdeljevanje še vedno zaostaja za proizvodnjo, vendar pa so se v zadnjih mesecih s povčnim delom in z večjo pozornostjo, ki so jo posvetili vprašanju trgovine, že doslegli nekateri uspehi, ki so se najbolj vidno pokazali z znižanjem cen živilom v zadnjih mesecih.

Trgovski aparat v marsičem ni bil in še danes ni dober. Dosti pomanjkljivosti bi lahko odpravili samo z drugačnim odnosom do dela in drugačnim gledanjem na trgovino, ki je v novi državni aparat za čim cenejši in hitrejši dostavljanje blaga potrebnim dobičkov. Treba je upoštevati, da so zlasti prve mesece po osvoboditvi nastopile razne težave, ki jih večkrat ni bilo mogoče premagati. Te težave so v glavnem premagane, niso pa v nekaterih primerih naši ljudje pri trgovini še do kraja varšim, da bi čimbolje zastopali jugoslovansko mladino in dosegli eno

izmed prvih mest v tekmovanju. Zrel jim je, da bi čimbolje spoznali jugoslovansko mladino z ozirom na to, da je to zblizanje eno izmed najvažnejših poti za prijateljstvo med bolgarskim in jugoslovanskimi narodi.

Dijaška matica

Odkar se je ustanovila 31. maja t. l. v Cerknem »Dijaška matica«, imamo v tej vasi, ki je skoraj do tal požgana in ki je toliko žrtvovala v osvobodilni borbi že 108 rečnih, 2 ustanovna in 2 podporna člana.

Požrtvovani tovariši, ki so postavili temelji »Dijaški matici«

Cerknem so omogočili naši kmečki mladini izobrazbo in jim gre zato vse priznanje in zahvala. Brčko-Banoviči.

Te dni odputuje tudi rumunska in madžarska mladina, ki je obljubila, da hoče pomagati jugoslovanski mladini in s tem dokazati, da se tudi njih ljudstva bodo sožitje med narodi in da so bili le fašisti tisti, ki so preganjali in morili jugoslovansko mladino.

Posnemajmo Cerknjane, podpirajmo »Dijaško matico« in s tem našo bodočo inteligenco na Primorskem.

PABERKI

iz italijanskega tiska

»Famiglia cristiana« periodičen list v Albi, ki ga izdaja Družba Sv. Pavla piše pod naslovom: »Oprite oči!

Konizem spoštuje vero. V torek, dne 18. junija je prišla k goriskemu nadškofu neka žena, da bi z njim govorila. Nadškof pa je opazil med njenim mahanjem z rokami, da ima prevlečeno — moške roke. Zato je telefoniral na policijo, ker je previden odkar je prejel grožnje. Sum prevrženega je bil utemeljen, kajti dozvedna žena je bil preoblečen slovenski komunist, ki ga stavite v nas. Vi pa, ki ostanete doma, razkrinkujte izdajalce, borite se že nadalje za demokracijo in svobodo.

Tovariši iz Furlanije so v bratski slogi pridružili slovenskim tovarišem, odšli so ponosno na delo, s seboj so nosili napisno tablo, kjer je bilo napisano: »Gremo delat in se učiti tja, kjer je prava demokracija in kamor hočemo, da se nas priključijo!

»Tempo«: Neki Italijan piše: Kako sem prišel do spoznanja, da smo izgubili vojsko.

»Sem lastnik hotela, ki so mi ga zasedli zavezniški vojaki. Sicer ni velik moj hotel, a opremljen je dovolj lično. In tudi drugače sem ga skušal narediti vno lepšega tako da je sčasoma postal pravi biser, kar vedo poveste kaj so sedaj napravili iz njega? Ne morem vam vsega povedati. Povem vam le to, da so nekoga lepega zimskega dne manjkala vojakom drva za kurjavo. Niso se pomišljali dvakrat. Vzeli so kratkoma lo sekuro v roke in začeli razsekavati vrata in okna ter jih poklagati metati v peči. Nato so razdeljali podvode. To rkovnojanstvo je trajalo cel tedni. Tedaj sem se obrnil na zavezniško komando. In veste kaj so mi tam odgovorili? »Ni vam treba biti v skrbeh, saj bo plačala vaša vlada«. Šele takrat sem sprevredil in se prepričal, da smo izgubili. Podal sem se domov ves podavljene.

V Padovi in Neaplju... kako: v Trstu.

Tudi v Padovi je študentarja začela napadati angleške klube v znak protesta proti pariskim sklepom. Tako so študentje prihrameli pred sedež kluba angleških častnikov, vdrli v notranje prostore, strgali angleško in ameriško zastavo ter jo vrgli sprostoro kluba. V zgodovinski palači Pedrocchi so razbili velike šipe in zrcala iz osmega stoletja. Napadli so tudi več žensk, ki so bile v družbi z zavezniškimi vojniki, jih oklofotali, psovali in zasramovali, nato še ostrigli in slekli. Zavezniška policija je demonstrante razganjala in pri tem mnoge arretirala.

Tudi v Neaplju so demonstranti zaradi izgube Trsta napadli in pljuvali na zavezniške vojaške častnike.

Kondenzirano mleko za bivše politične preganjance

Bivši politični preganjanci, vpisani v Udruženje, lahko prejmejo kondenzirano mleko v škatljah po ceni lir 150 za 385 gramov. Člani ki ga potrebujejo, naj se zgledajo v Gorici na sedežu Udruženja.

Kdo je lastnik te zemlje?

Reakcionarno italijansko časopisje se kaj rado zaganja v nas ter nam hoče na svoj način prikazati italijanstvo Trsta, Reke, Gorice in cele Julijske krajine. Mi smo že nešteto krat in to neizpodbitno dokazali, da je to ozemlje naše, da ni nikoli bilo sporno, ker je pač bilo naše, ker prebiva tod slovensko in hrvatsko ljudstvo, medtem ko je bila Italija samo 25 let gospodarica te pokrajine in to proti volji ljudstva, ko je bila nagrajena z londonskim paktom za njen vstop v vojno ob strani zavezniških sil. Tako smo morali mačeho Italijo skozi petindvajset let prenašati, v žalosti in trpljenju, dokler nam ni zasijalo sonce svobode, ko je prišla zmagovita Titova vojska in nas osvobodila. Osvobodila iz krempljev imperialistične, krvoločne Italije.

Namen fašistične Italije je bil: hitro raznarodovanje našega življa. Da bi to lahko dosegla nam je hotela zadati smrtni udarec na gospodarskem polju. Izkoristila je najbolj težka leta, ki so tarala našega kmeta. Ponujala mu je na videz ugodna posojila in ga tako hotela prikleniti, da je bil izročen na milost in nemilost raznim bankam in ustanovam. Kdo se ne spominja »Ente Rinascita« in »Banca delle Tre Venezie«? Kadar ni mogel zadolženi posestnik več plačevati obrokov, pa so bankirji in baroni poskrbeli, da je šlo slovensko premoženje na dražbo in hitro so bile pri roki italijanske družine, ki so zasedle slovenska posestva. Slovenec pa hajdi s trebuhom za kruhom!

Toda kljub temu se je naše gospodarsko stanje v deželi počasi ustalilo, posestva se niso več prodajala na dražbi in raznarodovalna politika takratne »Velike Italije« se je izjalovila. Podatki, ki jih imamo iz uradnih virov in ki so bili od leta do leta objavljeni v raznih italijanskih publikacijah nam o tem jasno govorijo.

Številke govore

Tu nas pred vsem zanima posestno stanje v goriški pokrajini in Gorici sami. V Gorici brez okolice posedujejo Slovenci 333 hektarov površine (številke so zaokrožene en hektar meri 10.000 kvadratnih metrov, to je približno tri njive) in sicer s stavbami in brez stavb. Italijanska posest pa znaša 551 hektarjev, je torej manj kot za polovico večja. To razmerje pa moramo smatrati za nas kot zelo ugodno. Kajti, da smo mogli obdržati tolikšno površino posesti v preteklih 25 letih neednake borbe z nasprotnikom, ki je imel vsa sredstva za napad na razpolago, očitno dokazuje odporno moč našega ljudstva.

Se bolj ugodno in razveseljivo je posestno razmerje v veliki Gorici, t. j. v Gorici z okolico. Slovenci imajo v posesti 5.925 hektarjev površine z hišami in brez hiš, dočim posedujejo Italijani 2.525 hektarjev. Kakor vidimo je razmerje v Gorici z okolico ravno narobe.

Italijanska posest je napram naši več kot za polovico manjša. Pri tem je treba vpoštevati, da število italijanske posesti dvigne le občina Ločnik, ki sama obsega 1.236 hektarjev. Le-ta je danes po večini italijanska, dočim so vse vasi iz okolice Gorice od 90 do 95% slovenske, ne samo po prebivalstvu ampak tudi po zemljiščni in ravno tako hišni posesti.

Tako na pr. v Solkanu imajo Slovenci 491 hektarjev površine, Italijani pa 76 hektarjev. V Vrtojbi 763 hektarjev, Italijani 22 hektarjev, v Pevmi je razmerje nekoliko slabše za Slovence, kajti tam je slovenske posesti 333 hektarjev, italijanske pa 134 hektarjev. V Podgori, kjer je več italijanskega življa in so tudi tovarne, je položaj isti, vendar tudi tukaj posedujejo Slovenci 288 hektarjev, a na italijanski posest odpade 178 hektarjev. V Štandrežu držijo Slovenci v svojih rokah 288 hektarjev, Italijani pa 4 hektarje. V Šempetru odpada na Slovence 650 hektarjev, na Italijane 24 hektarjev. V Kronberku na Slovence 719 hektarjev, na Italijane 148 hektarjev, ker je tam veleposestnik grof Coronini, ki ga ne moremo smatrati za Slovence. V Bukovici imajo Slovenci 281 hektarjev, Italijani 74 hektarjev. V Lokah Slovenci 285 hektarjev, Italijani 55 hektarjev, v Št. Mavru Slovenci 347 hektarjev, Italijani 98 hektarjev. V Podsobotnu Slovenci 457 hektarjev, Italijani 61 hektarjev. V Rožni dolini odpade na Slovence 84 hektarjev, na Italijane 128 hektarjev. V Stari gori Slovenci 506 hektarjev, Italijani 15 hektarjev. V Ločniku pa posedujejo Italijani 951 hektarjev, Slovenci 131 hektarjev.

To je posestno razmerje v Gorici in neposredni okolici Gorice, katera upravno spada pod mesto Gorica. Vprašamo torej čigava je zemlja?

Se mnogo manj je italijanske posesti v ostalem delu Julijske krajine. Tako na pr. v Kobaridu, Bovecu, Šempasu, Ajdovščini, Postojni, Sežani, Komnu, itd. je komaj par procentov italijanskih posestev.

O italijanstvu Julijske krajine, izvzemši nekaterih mest ne more biti niti govora. Komu gre zasluga za tolikšen neuspeh italijanskega prodiranja v slovensko ozemlje tekom mučnega zadnjega četrt stoletja? Našemu kmetu in delavcu, ki je s toliko zagrizenostjo, vztrajnostjo, znojem, trudom in ljubeznijo branil vsaki košček svoje zemlje, tako da mu je ni mogla ugrabiti ne Ente in ne razne druge nasilne metode propadlega fašizma. Toliko v vednost in resnici na ljubo!

DROBNE NOVICE

* Bolniki na Golniku so v znak solidarnosti s stavkujočimi delavci v coni A zbrali 6621 dinarjev za stavkujoče.

* Notranji položaj v Grčiji se je v zadnjih treh mesecih tako poslabšal, da se nikdo ne čuti varnega.

* Na podlagi zadnje amnestije za politične zločine je bilo spuščenih na svobodo 50.000 do 60.000 priprtih fašistov.

* General Witold, pomočnik poljskega notranjega ministra je ožigosal fašistične umore v Kielcah, Andersove agente in druge pustolovce, ki delujejo v korist nemškega imperializma.

* V provinci Verone je stopilo v štrajk 60.000 poljskih delavcev, ker ni prišlo do sporazuma med poljedelci in delodajalci o zvišanju mezd.

* Slavni sovjetski komponist Vasiljevič Aleksandrov, ki je bil nagraden s Stalinovo nagrado in je avtor sovjetske himne je umrl.

* Francija ne bo poslala opazovalcev v Grčijo, da bi nadzorovali grški plebiscit.

* V Franciji se bo te dni vršil proces proti štirim francoskim admiralom, ki so obtoženi, da so skupno odgovorni za samovoljno potopitev francoske mornarice v Toulonu leta 1942.

* Iz Moskve poročajo, da so popravili vse sovjetske ledolomilce, ki jih bodo uporabili letos na severni polarni poti.

* Predsednik češkoslovaške vlade Klement Gottwald je izjavil, da predstavlja načrt nove ustave in dveletni gospodarski načrt glavno nalogo nove vlade Ljudske fronte.

* Parlamentarne volitve na Poljskem bodo verjetno razpisane meseca novembra t. l.

* Madžarski minister za notranje zadeve je izdal naredbo, da se ukine zveza madžarskih katoliških študentov. Glavna naloga te zveze je bilo stremenje po restavraciji dinastije Habsburžanov. Zveza je svojočasno glasovala za udeležbo Madžarske v vojni na strani Nemčije in da je vodila sovražno propagando proti združenim narodom.

* Italijanska policija je prišla na sled skupini ponarejevalcev denarja, ki so operirali med Rimom in Neaplom. Zaplenili so jim 3 milijone lir ter jih zaprli. Preiskava se še nadaljuje.

* Globočina Atlantskega in Tihnega oceana se je v zadnjih dvajsetih letih zvišala za 50 centimetrov.

* Duhovnik Don Pecoraro je oklofutal urednika demokristjanskega lista »Popolo«, ker je priobčil vest, da je bil Don Pecorari izobčen iz cerkve, kar pa ne odgovarja resnici. Don Pecorari je znan po svojem usmiljenju do najbednejših in je v času nemške okupacije razobesil rdečo zastavo na trgu sv. Petra v Rimu.

* Atomska bomba, ki je bila vržena na otok Bikini v Tihem oceanu je bila tokrat precej muhasta. Res je, da se je par ladij potopilo, res je pa tudi, da so ovce in koze, ki so se nahajale na ladjah po večini ostale žive in so mirno žrle naprej. Nekaj poskusnih podgan je celo skotilo mladiče. Pravijo, da bodo v kratkem napravili še drug poizkus in upajo, da se bo atomska bomba bolj obnesla.

* Komunističen dnevnik »L'Unità« je prinesel te dni izbrano poročilo o ozopovskih bandah, ki napadajo mirne prebivalce v Slovenski Benečiji. Obširno je opisal nasilje, ki se vrši nad našimi ljudmi; imenoma je imenoval glavne krivce, ki požigajo in prepeajo ter prevažajo neumestno strelivo njihovim zaupnikom. O vsem tem smo pisali tudi mi in »Primorski dnevnik«. Hvalovredno je, da se je našel odločen pisec, ki je odprl oči italijanski javnosti ter odkrito in brez strahu v dveh člankih orisal teror, ki se vrši v Slovenski Benečiji.

* V mestu Enna se je uprlo 450 kaznjencev in poskusilo utesi. Prišlo je do streljanja; ubit je bil eden, pet jih je bilo več ali manj težko ranjenih.

* Francoska policija je našla skrito v tirolskih gorah za 200 kg zlata in biserov, ki so ga svoj čas Nemci pokradli židom. Največ je prstanov in zlatih zob.

* Znana filmska igralka Greta Garbo se je vrnila na Švedsko, kjer bodo v njenem rojstnem kraju snemali film, v katerem bo ona igrala glavno vlogo.

* Francoska delegacija pri zavezniškem vojaškem sodišču v Nuernbergu je bila napadena 80 km severno od tega mesta. Nemški nacisti so ustavili avto, razbili šipe in uničili značke zavezniškega višjega sodišča. Dva oficirja sta bila oklofutana in pretepena... Jim že raste greben oholim Nemcem - nacistom.

* V Pragi se je vršil zadružni kongres, katerega se je udeležilo več kot 3000 zastopnikov združnega gibanja. Zadrugištvo predstavlja 12.000 različnih združenj s preko dva in pol milijona organiziranih članov.

* Kitajska vlada ni dovolila ge Ču En Laj, da bi prisostvovala sestanku Izvršnega odbora mednarodne demokratične federacije žena v Parizu.

* Kljub omejenemu številu visokih peči raste proizvodnja železa in jekla v Češkoslovaški republiko redno vsak mesec. V prvih petih mesecih je bilo izdelanih 335.383 ton železa in 503.423 ton jekla.

* Sovjetska zveza bo še pred letošnjo žetvijo poslala Češkoslovaški 30.000 ton pšenice.

* V Pragi se osnuje stalno rusko gledališče Maksima Gorkega. Vodil ga bo V. I. Vasiljev, bivši član moskovskega komornega gledališča.

* Izvršni odbor bolgarske demokratske mladine je izdal sklep, da se izvrši v vseh visokih šolah čiščenje fašističnih elementov, katerim ne bodo priznali semestrov in izpitov. Prav tako so izdali sklep, da bodo na vseučilišče sprejeti samo antifašisti.

* Slovanski komitet v Bratislavi in njegove krajevne organizacije so organizirale na razvalinah zgodovinske trdnjave Devina pri Bratislavi proslavo Vseslovenskega dneva, ki je posvečen bratstvu vseh slovanskih narodov.

* V mnogih mestih Italije so izbruhnile demonstracije brezposelnih. V Turinu so brezposelnih med vzkliki »Kruha in dela« prikorakali do poslopja prefektore. V Parmi so proglasili generalno stavko v znak solidarnosti z brezposelnimi delavci.

* Pandit Nehru, voditelj vseindijske stranke kongresa je izjavil nekemu časopisu, da pomenijo poskusi z atomsko bombom na otoku Bikini izzivanje in da so senca tretje svetovne vojne.

* Skupina prvakov opere, baleta, drame in orkestra zagrebskega Narodnega gledališča bo uporabila svoje letne počitnice za kulturno - umetniško delo v pokrajini. Zagrebški umetniki bodo obiskali Slavonijo, Vojvodino in Kordun, kakor tudi naše mladince na Mladinski progji.

* Izdatki za ameriško mornarico znašajo v novem proračunskem letu 4.639.000.000 dolarjev.

IZPITI

na slovenski strokovni šoli

Na slov. nižji strokovni šoli v Gorici se bodo vršili izpiti za drugi razred od 18. t. m. dalje, pričeni ob osmi uri in sicer:

dne 18. pismeni izpiti iz slovenščine,

dne 19. pismeni izpiti iz italijanščine,

dne 20. pismeni izpiti iz računstva in oblikoslovja,

dne 21. pismeni izpiti iz geometričnega in prostoročnega risanja.

Slede ustmeni izpiti.

Nekolekovane prošnje za tozadevne izpite je treba vložiti pri ravnateljstvu te šole v ulici »Croce« in sicer do 15. t. m.

Opremiti jih je s šolskim izpizvečalom, krstnim listom, potrdilom cepljenja koz in osebno legitimacijo.

Najnižji predhodnji študij je spričevalo petega razreda osnovne šole in izpolnjeno 12. leto starosti v tekočem letu.

Dijakom, ki bi morebitno želeli prestopiti iz prvega razreda nižje gimnazije na to šolo, zadostuje pri zadostnem uspehu samo prošnja brez prilog in bodo delali le dopolnilni izpit iz računstva, oblikoslovja in obojega risanja.

Dijaki, ki so dovršili prvi razred nižje gimnazije z nezadostnim uspehom pa se morajo podvreči celotnemu izpitu za sprejem v drugi razred; sicer pa imajo pravico do vpisa v prvi razred strokovne šole.

Kdor se ne čuti pripravljenega sedaj, bo ta izpit lahko polagal jeseni.

Šola, na kateri je v tekočem šolskem letu deloval le prvi moški razred, je odprta obema spoloma in bo na podlagi tozadevnega dekreta ZVU pričela s prihodnjim šolskim letom z rednim poslovanjem.

Ker je tak tip šole za male obrtnike in izvežbane delavce najboljša podlaga, zato se slovenskim staršem v mestu in bližnji okolici toplo priporoča, da napote svoje otroke k strokovni naobrazbi.

V prvi razred bodo s prihodnim šolskim letom imeli vstop učenci, ki bodo letos dovršili peti razred osnovne šole s povoljnimi uspehom.

Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo.

KROŽEK VISOKOŠOLCEV V GORICI

V Gorici se je osnoval Krožek visokošolcev, ki ima namen, da po tolikem zastoju poveže vse tukajšnje slušatelje in absolvente srednjih šol.

Cilj Krožka je, da dvigne kulturno raven članov, jih navaja k samostojnemu ravnanju s pridobljenim znanjem in jih usposobi, da se bodo mogli s pridom posvečati skupnosti.

Zato bo Krožek prirejal predavanja članov o splošnih in strokovnih vprašanjih, osnoval bo ev. jezikovne tečaje in skušal nuditi vsako možnost za vsestranski razmah.

Prav tako bo po fakultetnih zastopnikih stal ob strani z naveti in podatki v vseh študijskih vprašanjih pri vpisih, skriptih in knjigah. Gnil bo stike s sorodnimi študentskimi organizacijami, posebno z onimi v vseučiliških središčih v Trstu in Ljubljani in z diskusijskimi večeri, izleti, prireditvami, itd. utrjeval medsebojne vezi med našimi mladimi izobraženci.

Vsem slušateljem in abiturientom toplo priporočamo, naj se čimprej odzovejo.

Začasni sedež Krožka je v »Dijaškem domu«, Corso Roosevelt 114, Gorica, kjer bodo na razpolago vse informacije vsak ponedeljek in četrtek od 6. do 7. ure zvečer.

OBVESTILO

Pri protokolnem uradu mestnega županstva sta izstavljeni v pregled občinstvu, za dobo petih dni od 9. do 13. julija t. l., dva davčna seznama, in sicer: dodatni seznam prispevkov, ki jih morajo plačati vojni oškodovanci kot povračilo za večje stroške, ki jih je država utrpela za obnovo ali popravilo njihovih hiš; ter dodatni seznam svot, ki jih prizadeji morajo plačati kot povračilo presežkov vojne odškodnine.

Kdor smatra, da ga to zanima, je vabljen, naj si ta seznama ogleda.

Trgovina čevljev „Pri svetem Krišpinu“
GORICA - Raštel št. 35

vam nudi veliko izbero sandalov solidnega domačega izdelka in vsakovrstnega obuvala. Ima vedno v zalogi tudi platnene čevlje za telovadbo.

IZHAJA ENKRAT NA TEDEN — Urednik: J. KRISTIJAN BAVDAŽ — Za list odgovarja: ALOJZ BUDIN — Uredništvo in uprava: GORICA, „Ljudski dom“ prtiliže — Izdaja lista je odobrena od A. I. S. Tisk KATOLIŠKE TISKARNE v Gorici — Najemnik: „Primorski dnevnik“